

ГОРД ПЕЧОРА

№ 6 (1421)

Январь 22-өд лун

1939 во

ВКП(б) Изъваса рай-
ком да райиспол-
ком

15 во Ленинтөг, — Ленин туј куза

Ленинлөн делёныс кувтём

Торыт тырис 15 во, кор дугдис ужавны пёс сёлмыс Владимир Ильич Ленинлөн. Став ужалыс јазматыстиче геніальнөј вожд да ужалыс јазлөн мед вернөј учител гөбр, кодлөн олдымыс колі народ делёны интересјасө вечнөј примерөн. Революција војасө, важ мир кулігөн да был мир чужигөн Ленин топыда кутис да кыпөдис вөвлытөм вылнаоҕ некөдөн вермытөм знамја Маркслыс да Енгельслыс. Сјјө разоблачајтис да жугөдліс став пөлдөс оппортунистическөј да предателскөј позјасө, кодјас мөдисны зугны збыль революционнөј ученије марксизмлыс.

Ленин котыртис да јонмөдис большевикјаслыс партија—выл тпа партија, код нудөдис массајасөс капитализм путкылтөмө да был шуда да гажа олдым шөдөдөмө. Ленин—рөднөј учител да бат большевикјаслөн, јазлөн, кодјаслөн кывыс оз торјав делөкөд, кодјаслөн олдымын абу мөд цел, народ благо да шуд кыңҕи.

Ленинлөн делөјасыс кувтөмөс. Сјјө вөлі чуждма революциялы. Ленин тышјасын ез төдлы страх, смелөја, повтөг нудөдис партијаөс воҕ, социализмө. Ленин вөлі революциян вескөдлөмын ыжыд мастерөн, был социалистическөј олдым стрөйтөмын ыжыд мастерөн. Ленин олды став мірын кыч угне тегеннөј јаслөн төждлун, кыч мајак, коді мктөд туј гажа, шуда олдым—коммунизмө.

Збылмисны Ленинлөн мечтајас. Мјјан странаын јарјугыда зирдалө вынјбра социалистическөј обществолөн зданије. Лөсөдөма был, исторіяди азывлытөм, тпа государственнөј власт. Нем кежлө бырөдөма мортөс мортөн эксплуатирүтөм.

Ленинлыс знамја, социализм вөсна большевикјас ыжыд тышлыс знамја воҕ нуд Сталин. Сјјө нуис тајө великөј ленинскөј знамјасө партијалөн, рабочөј класслөн да ужалыс крестьянстволөн уналыда вражјаскөд упорнөј тыш пыр. Сталин ишта-на јонжыка топөдис Советскөј Союзса народјасөс социализм знамја улө. Сјјө музлытөг нудөдис да нудөдө странаөс воҕө Ленинлөн индөдјас туј куза.

Большевикјас партија да став народјас нимсаң Ленин горт дорын Сталин јорт сетлис клатва—сінмөс моз віңны сылыс заветјас. Тајө клатвасө честөн пөртөма олдым. Сталин јорт странаөс вадөдис социализмө да пунктис туј өти странаын коммунизм стрөйтөмө.

Кык сталинскөј јатилетка војас чөдөн, мјјан Советскөј Союзлөн вужвыјөныс вежөс чуждөм баныс. Сјјө лоі ыжыд вынјбра индустриальнөј промышленнөј странади, сјјө лоі коллективизированнөј віңму овмөса странади, сјјө лоі грамотнөј, культурнөј странади, сјјө лоі некөдөн вермытөм дорјасан

Л. А. Фотіјевалы

1921 воа декабр 28 лун

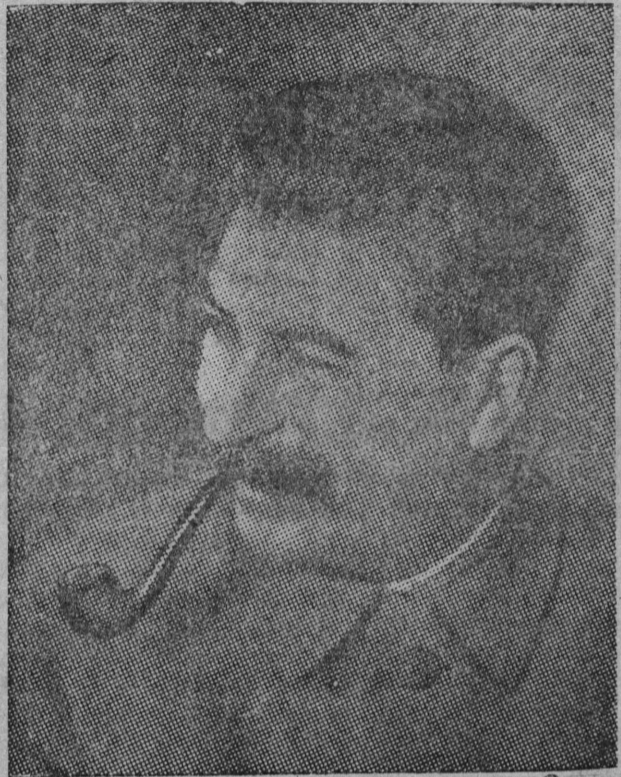
Аски напоментө меным, ме должен азыслыны Сталинкөд і тајө воҕвылын телефон пыр сојединитө менө Обухкөд (докторкөд) Сталин јылыс.

II

1921 воа декабр пом

Кор Сталин сувтас (не палөдны сјјөс), виставны сылы, мјј 11-сан ме комисіја вылын (ме ордын) і мјј ме кора Сталинөс сетны меным сылыс телефонјасө (Сталин кө мунас), лөбө меным колө сорнитны телефон пыр ськөд.

(Бөстөма „Ленинскөј сборникө“)

I. V. СТАЛИН

Великөј ленинскөј заветјас

Мјјан діныс мунигөн, Ленин јорт завешцајтис мјјанлы вылын кутны да сөстөма віңны партијаса шленлыс великөј заветјасө. Кланітчам теныд, Ленин јорт, мјј ми честөн пөртам олдым теныд тајө заповедтө.

Мјјан діныс мунигөн, Ленин јорт завешцајтис мјјанлы сінмөс моз віңны партијалыс јединствөсө. Кланітчам теныд, Ленин јорт, мјј ми честөн пөртам олдым теныд і тајө заповедтө.

Мјјан діныс мунигөн, Ленин јорт завешцајтис мјјанлы віңны да јонмөдны пролетариатлыс диктатура. Кланітчам теныд, Ленин јорт, мјј ми ог жалитөј асыным выннымөс сы былө, медым честөн пөртны олдым теныд і тајө заповедтө.

Мјјан діныс мунигөн, Ленин јорт завешцајтис мјјанлы став вынөн јонмөдны рабочөјјаслыс да крестьянлыс сојузсө. Кланітчам теныд, Ленин јорт, мјј ми честөн пөртам олдым теныд і тајө заповедтө.

Мјјан діныс мунигөн, Ленин јорт завешцајтис мјјанлы јонмөдны да паскөдны республикајаслыс сојуз. Кланітчам теныд, Ленин јорт, мјј ми честөн пөртам олдым теныд і тајө заповедтө.

Мјјан діныс мунигөн, Ленин јорт завешцајтис мјјанлы вернөја нудөдны олдым Коммунистическөј Интернационаллыс принципјасө. Кланітчам теныд, Ленин јорт, мјј ми ог жалитөј асыным олдымнымөс сы былө, медым јонмөдны да паскөдны ставмуывса ужалыс јөзлыс сојузсө—Коммунистическөј Интернационалөс.

Ленин кулдым куза 1924-өд во январ 26-өд лунө Советјас Ставсојузса II-өд сјезд вылын Сталин јортлөн висталөм речыс.

Ленинлөн делө побөдитас став мірын.
Мөд олас Ленинизм!

СТАЛИН ЛЕЊИНЫНЫНЫНЫ

(Сталин жорт статтасасы да речтасы)

Помнито, радејтој, изу-
чајтој Иљичос, мијанлыс учі-
телос, мијанлыс вождос.

Тышкасој да побеждај-
тој врајтасос, пышкбсаса-
сос і ортсысасос — Иљич
мос.

Стрбитој выл олдом, выл
быт, выл култура — Иљич
мос.

Некор ен откажывајтчој
ужын ічоттортс, од ічот-
сыс стрбитос великој, — та-
ын Иљичлн важној завет-
тасыс оті.

(Сталин жортлн піс-
мо, кодос печатајтма
„Рабочаја газета“ В.
І. Ленин кулдомлы 1-ој
годовшціна).

Ленин виставліс, мыј прин-
ципалној политика ем зк
оті правліној политика. Ми
петім победітелтасон укл-
онтаскоді тышыс сы всна,
мыј честноја да последо-
вателноја портім олдом
Ленинлыс тајо заветос.

(ВКП(б) лн XVI - од
сјездлы Централној Комі-
тетлн політеској от-
чотыс).

Ленин влі сурс пов
прав партіјас акіпартіј-
ној да антیرهволюціонној
элементтаскоді мірїтчытм
тыш туј куза нубдомн.
Од сбмын ташом организа-
ціонној політика нубдомла
міјан партіја верміс лосод-
ны ас піас тајо пышкбсаса
отувалунс да чујдомана
сплочонностос, кодтасон
обладајтдомн сіјо петіс
зонвічаон јулса крітасыс
Керенскіј дырї, аслас пел-
пон вылын нуіс октабрској
восстанїе, потр'асенїејас-
тој муніс Брестској мір
каса крітис, котыртис Ан-
танта вылын победа, да,
медбдын вождіс сіјо аз-
чылытм гібкост, код
всна сіјо вермо бид здуко
перестроїтны асыс рад-
тасос да сосредоточїтны
асыс шлентасос со сурс-
тасон лубој гырыс уж вы-
ло, ас пышкас некушом
шбївошомтас пырттог.

(„Ленин кыці органи-
затор да вожд РКП-лн“
статтасы).

Мыј вообщше колд тре-
бујтны депутаттасан, став
позана требованїејас пов-
ссыс-ко бостны меуса эле-
ментарној требованїејас-
сос?

Бортыссыс, народ дол-
женос требутны асланыс
депутаттасан, медем најо
век вліны асланыс могтас
вылванн, медем асланыс
ужын ез леччысны полі-
теској обывателтас уро-
вендз, медем најо век влі-
ны ленинској тіпа політи-
ческој деятелтас пост вы-
лын, медем најо вліны
сещом-жб јасној да опре-
делонној деятелтасон, кы-
ці Ленин, медем најо влі-
ны сещом-жб бесстраш-
нојос бојын да пшщадат-
омос народлн враг днб,
кушомон влі Ленин, ме-
дем најо вліны свободно-
јос быдсама паникамыс, па-
никакоф быдсама тортыс,
кор делз заводітос слож-
нојмыны да горизонт вы-
лын петкбдчысод кушом-
ко опасност, медем најо
вліны сещом-жб свобод-
нојос паникакоф быдсама
тортыс, кыці влі свобод-
ној Ленин, медем најо влі-
ны сещом-жб мудріос
да терматомос сложној
вопростас решітїгон, кдні
колд бид боксан оріентї-
рујтчом да бид боксан
став плустасос да минус-
тасос артыштм, кушомон
влі Ленин, медем најо
вліны сещом-жб правліно-
јос да честнојос, кушомон
влі Ленин, медем најо
сің-жб радејтисны асыныс
народос, кыці радејтис сі-
јос Ленин.

(Москва карса Сталин-
ској избирателној округ-
са бортыссысаслн пред-
выборној собранїе вы-
лын речыс 1937-од вуса
декабр 11-од лунд Бол-
шој театрын).

Janvar 21-od luno tyris 15 vo velikoj učitel da
proletariatlbn genjalnoj vojđ Vladimır Iljič Lenin
(Uljjanov) kuldomsan.

Снімок вылын: В. І. Ленин Горкаын отдых вы-
лын (1922 во).

Бјуро — кліше ТАСС-лн репродукція.

Клинцаса Стодол- ској суконној фабрикаса рабо- чїјтасы

дона жортјас!

Сблдомсан благодарїта
Тїјанос чолмаломыс да
пбдаркїс. Вїстала секрет
куза, мыј меным пбдаркї-
тас мбббдавын оз следут.
Зев кора тајо секретној
просба јывсыс паскыд-
ка вїставлыны став рабо-
чїјтасы.

Меуса бур благодарност-
тас да чолмтас да поже-
ланїејас.

Тїјан В. Улјанов (Ленин)

Гїжма 1922 вуса нојабр 8-од лунд.

Бојевїој дїректїва

Сїјо, кодї кот отчыд азгы-
ліс да кывліс Ленинос,
та јылыс некор оз вунд.
Кзајтыс азгыслдм Влади-
мїр Иљичкод 1917-1918 во-
јасын — тајо јаркој да ву-
ноблытм событїејас ме-
нам олмын.

Локтїс 1917 во. Рабочї
класс да крестанство влі-
ны измучїтмаос куза
нужалом імпералїстїес-
кој војнабн. Февралској
буржуазно-демократїес-
кој революціја изменїтис
условијејас, код дырї прї-
ходїтис уважны да тыш-
касны болшевіктасы. Пет-
роградса став рабочїјтас-
коді отлаын мі, болшевік-
тас — первој созыва Петро-
градској советса шлентас,
терпїттог вїчысым загра-
нїпайс В. І. Ленинлыс лок-
тм. Тајо кадын мунїс де-
јателној подготовка рабо-
чїој да солдатској депутат-
тас советлн Ставојуза
совештанїе кежлб. Де-
легаттас заводїтисны-нїн
локтавны Пїтерб. Апрель
3-од лунд мї накбд отла-
ын мунїм Финландској вок-
зал дорб встречајтны Ле-
нїнос. Вокзал возвысва
площад влі тырбма. Ра-
бочїјтаслн, воїнској част-
таслн да кровшадској
матростаслн колоннајас
встречајтисны радејтана
вождос.

Кор појезд матыстїс
перрон дорб, мї встретїтїм
Иљичос чолмалана горд-
бїмтасон. Россїяын рево-
луціја победа куза чолма-
лом выло Ленин женїфїка
вочавїтис: „Меу олас мїровој
соціалїстїеској революці-
ја!“ Меным ез-ло пыр гбгб-
воана ленинској вочавїтї-
лн смысл. Но кор Влади-
мїр Иљич петїс площад вы-
ло, кыпбдчїс броневїк вы-
ло да вїсталїс асыс істо-
річеској реч, ме појміті
жужыд тбдчанлунс тајо
лозунгыслыс.

Таці ме первојыс азгы-
лі Ленинос. Некумын час
колбм бдын ме кывзі сы-
лыс Кшесїнској дворен

балкон вывсан вїсталом
реч.

Мбд луннас-нїн мї став-
ным почувствутїм генїал-
ној вождыс уверенној
кїс, кодї направлїтїс мї-
јанлыс партїној корабл-
нымос чорыд болшевіст-
ској курс куза. Апрель 4-од
лунса асыл мунїс партї-
ној работнїктаслн совеш-
танїе, кытн прїсутствутї
ті ме, кыці Петроградској
советса фракціяыз шлен.
Ленин жалїттог крітїкујтис
Каменевос да мукбд оппор-
туїсттасос, кодтас ез ве-
ртны соціалїстїеској ре-
волюціјалыс матысмом да
предајтисны сіјо. Владимир
Иљич крітїкујтис і мїјанос,
обстановкыны правліноја
орїентїрујтчыны кушт-
мыс, индалїс мїјанлы уж-
лыс методтас. Тајо совеш-
танїе вылыс мї мунїм тыр
ескбмн мїјан делз вер-
мбмлы.

Тајо жб лунд, рытын,
тырбма залд чукбртчїсны
советтас Ставојуза со-
вештанїе вывса делегат-
тас. Мї ставн-нїн тбдїм,
мыј локтас Ленин і вїчы-
сїм терпїттог сылыс реч.
Ленинло залд петкбдчом
влі встретїтма ыжод кы-
пїлундн. Сїјо изложїтис
асыс апрелској тезїстас,
отлалїс партїјалыс бојевїој
опыт да сетїс дејствїелыс
чоткој программа.

Ленинлн выступленїе
кыпбдїс ыжыд спортас.
Меншевіктас да есертас
усласїсны Владимир Иљич
выло. Но Ленин, кодї влі
торїдчытг јїтчбма масса-
коді, петкбдлїс мбвптас-
сос да чајанїејасос ужа-
лыс јозлыс, пыр-жб шедб-
дїс жужыд сїмпатїејас
рабочїјтасан да солдаттас-
сан — совештанїе вывса
участнїктасан. Мїјан пов-
сыс чувствутїс быдбн, мыј
Ленинлн индбјтас вогтбны
выл страїца революціон-
ној тыш історїјаб. Влади-
мїр Иљич дїректїва куза мї,
болшевіктас, мунїм завод-
тас да фабрїкајас выло,
быд лун кутїм выступајт-
ны рабочїјтаслн собранїе-

тас вылын, болшевістскї
партїјалыс позїціја разїас-
најтбмн.

Бура меным запомнїтїс
Путїловској заводса рабо-
чїјтас мїтїнг вылын Ленин-
лн выступленїе. Завод-
ској терріторїја центрса
паскыд площадка выло
чукбртчїсны сурсасон пу-
тїловецтас да мукбд пред-
прїјатїејасса рабочїјтас.
Кор локтїс Владимир Иљич,
рабочїјтас пыр жб тбдма-
лісны сіјос да пбса чолд-
малїсны. Ленинлн кы-
вас вбчїсны мїјан выло
ыжыд впечатленїе. Мї
кывзім Владимир Иљичлыс, і
быдбн азгїс сіјо речыс а-
сыс сокровенној мбвптас,
асыс стремленїејас. Кор
Ленин помалїс вїставны,
сіјос бостїсны кїјас выло
да торжественноја став
мїтїнгон коллбдїсны завод-
дыс петанїдз. Меншевік-
таслыс да есертаслыс тајо
лунд некод ез кут і кы-
взыны.

Октябр 26-од лунд ме
їмеїті шуд прїсутствутїны
советтас сјездлн історї-
ческој заседанїе вылын,
кытн влі Владимир Иљич-
лн выступленїе.

Медббрыне ме Ленинос
азгылі Смольнојыс 1918 во
заводїтїгон. Менб корїс-
ны да поручїтїсны котырт-
ны Путїловској заводын
артїллерїсттаслыс от'ад
страна дорїом нуждајас вы-
ло. Кор, став інструкціјас
да документтас бостї, ме
мбббдчї-нїн мунны, пызан
сајыс кыпбдчїс Ленин да
вїсталїс меным:

— Не сбмын пушкајас,
бостїој јозос Путїловској
заводыс!

Тајо влі бојевїој дїре-
ктїва Владимир Иљичлн, ко-
дос ме запомнїті став ол-
мын.

Је. Травнїков.

А. А. Жданов ыма заводын
транспортној цехса начальнїкос
велкыс.
(Воотбма „Правда“ гачеткы)

Тенад заветтас куза лої ставыс

(Роч сказ)

Оз кожд тбвјас шувгыны,
Оз дыјас сің тбвмын,—
Бура шог-тај кыпбдчб
Са-сбд мотом кымбр мов.
Вычб шера—чарда гым
Уте обдм-выло шог.
Тајо курыд шогос-лб
Не разбдны збој тбвмын,
Не нуны зыбуч дымын,
Не велтгыны гым-кымбрбн.
Ме пувоа, кїста сїнваде
Мед менам шогї—сїнвадн
Тырас дбвов сарїзыс,
Жужыд јујас отасны,
Жемд їзас отасны,
Чїетб зарнї оавмунї!
Лої-ко ме ескб јасїб сбкблн,
Порї-ко ме ескб сїзб гулб,
А-лї-нб обїе лебне чїкышб,
Ескб шогон кывјас ег шув,
Ескб курыд сїнва ег тбдлн,
Лебчї ме ескб веокыда
да Москва карїс вождї,
Кремлїбн їзї отен дорб,
Леччї мавзолї дїшас,
Владимїр Ленин дорб ме.
Ескб шуї сылы: „Југд шондїої,
Гбгбр вїчбдлн, радлшт—нїккодас,
Кыці олбмас велкїс ставыс чїс.
Со, садтас кїомбны—кохозтаслн,
Со, мујас сбмбнї—кохозтаслн,
Кушом југдн овны лої мїјанлї!
Школатасын мїјан челајтас,
Вылын јенежн зонтас—сбкблїтас,
Мїјан лїмїјаснм тракторїсттас,
Олам ставным мї—озыр овмбсбн,
І шуб ўжыс збој мїјан лїјасын,

І бїјан обдмбн мїо радејтам
Тенад тышїтасб, тенеи подвї-
јас.
Те ужалн мї куза, кїјас лїчелтгб,
Бїды мывкїтб асым жалїтгб,
Сотчїн мї куза кбсвер-пламїабн,
Мїј те думалїн, ставыс лої сің!
Тенад заветтас—завештанїе куза
Шубд нубдб Сталин мїјанос.
Ородтасан орол-пїјан чужбны,
Сбкблїтаслн—вына лебїмыс,
Океан да океан—кык робїној вок.
Сталин Ленинды да робїној вок
Вбчан уж куза, орол вын куза,
Лебан ног куза, сбкбл сам куза.
Мунам Сталинкод, кыці Ленинкод,
Сорытам Сталинкод, кыці Ленинкод.
Став дум тбдб чїс сіјо мїјанлыс,
Нем чбж тбждысб сіјо мї всна.
Сїјо веекбдлнбн, сіјо тбждысбмн
Мїјан—племїатом јобтас бнї абу-лн,
Абу баттїјас, отечествотг,
Абу сїрбта, салдат гбтыртас, көбб
дбвјас,
Нї батрацкїој олм-вылбмыс,
Нї мыввса сїр-турун код олбмыс.
І мїјан бнї туј бнї сбмын ем:
Шубд паекыд туј, југд, гажа туј.
І тајо тубдыс нуб мїјанос
Рбднїој асланым мїјан партїја.
Југд шубд туб мїјанлыс
Не разнїны мотом обд тбвлы,
Не нуны зыбуч дымын,
Жужыд ју вабн ме оїдбдн,
Гымн кымбрбн ме велтгыны.

Комїдіе Г. Федорен.

Вожьдлөн облік

Медвоцэме ме азгысц Владимир Ілјич Ленинкд 1903 васа гожьдмын, партија II-д сјезд воцвылын, швейцарскдј сиктын. Менд торјон шенддиде обстановка-мелдн прдстлуныс, куцдм-ын сјд олис. Ме суј Владимир Ілјичдс золанік куцнаын, сјд чышкалис чайндј пдсуда. Олісны најд секи дтлаын Надежда Константиовна Крупскајакд да сјд мамкд да дчереддн дежурітисны овмдс куца. Чашкајас чышкалдмдн да мјанлы чай дастдмдн, Владимир Ілјич дугдывтдг жуасіс мјанлыс (менсым да Ладов јортлыс), Россіаын мунан торјас јылыс. Сылдн вопросјасыс влдны настojашщдј учобадн мјанлы. Сјд вескддаліс најдс седмд ногдн, медым тдмавны мјанлыс ставдс, мыј пддд, мецца воц массајас настројеніе јылыс да мјан организационндј ужын став тирмытдмторјас јылыс. Владимир Ілјич торјон интересјтисе торја работдјјас мбвјасдн, кодјасныс сјд сылы лдсалан мудротдн вдчис заклученіејас зев гырыс проблемајас јылыс, кодјас сулалісны мјан партија воцын.

Ленинкд мдныс азгысли партија II-д сјезд вылын. Быд сікас реформістјаслы паныд централизованндј божевдј партија всна тышын сјд влі пдшщадатдм. Сылдн речјасыс—зев прдстдјдс да седмд доступндјдс, мыј сјдс быд кывзыс лыддіс, мыј бурещ сылыс мбвјасдс всталд Ілјич,—торјалісны ісклучітелндј логікадн, коді побеждајтис прдтвннкдс.

Владимир Ілјич торјавліс зев ыжыд мјнерадостностдн весіг јіан партија пораженіе кадјасд. Ме тдд вылд ускдда 22-лыс конференціја, код вылд сјд чукдртис ставнымдс мјандс Женевад. Владимир Ілјич петкддліс секи ісклучітелндј радлун, сјд влі дбвдлен, сы всна мыј заводітм мецца ыжыд делд болшевізмлыс. III-д сјезд вылын да сы воцыввса іскровскдј кадколастын Владимир Ілјич чукдртис партијадс, јукліс вынјас, тждысіс нелегалндј література мддддалдм јылыс, сујс массајас пвсд болшевістскдј ідејајас.

Ленин влі упорндј тышын, пдшщадатдм прдтвннкдінд. І дтщдщ вывті чуткдја относітчис партија куца јортјас дінд, најд олдмдн мелочјасд пырмдн. Мем тдд вылд усе Паріжын менам вісдм. Ыжыд мітінг дбрын, коддс влі котыртма анархістјасдн, конвдј жанармеріја пдрддс векндік переулосын мітінг вылыс став петысјасдс. Мукддјаскдд дтщдщ ме сіз жд тддчымднја дојмі. І сјд жд воцваныс Владимир Ілјич тждысіс менд бурдддм, лечітдм всна. Сылы лдсалан выманіедн сјд ухајивајтис вісыс јортјас дбрса.

І секи мі тдмалім Ілјичын мд бок: человечност, сылыс вывті ыжыд чуткост. Јдздс тдмавны сылдн куцжм да быдднын сјд черта азгыны куцжм, коді вермас вдчны сыс ыжыд делд котыртысдс—сјд куцжмыс торјон петкддчис меным 1918 воын замоскворе-

чјеса дтк собраніе вылын. Владимир Ілјич сылы лдсалан скромностдн пдріс залд, да кдт, мец мыј, казавтдмдн колыс кдсјдмдн, пуксіс пелдсд. Но петкддчдм-сд сылыс влі казалома, і сылы быт лоі, јона воцса-сдмдн, петны воцд. Мі обсуждајтм тајд собраніе вылас проволоственндј отр'адјас котыртдм јылыс вопрос. Ілјич вынмателндја да напращенндја кывзис дтк важ работдј булочнікдс да пыр-жд кватітчис сдс. Сјд індд серті сјд булочнікдс влі назначітма отр'аддн вескддлысдн, коді бура олдмд пдртис асыс долгсд, но кулі кулакјас кі помыс.

1919 воын фронт вылыс воцм дбрын, ме муні Владимир Ілјич дінд куцдмкд неыжыд вопросдн. Владимир Ілјич секи-нн сеталіс дпректјвајас став фронтјас вылд седмд тддмлундн, кыз сјд бытдд том дырса-ныс занімајтис војенндј делддн.

Оніја кадын, кор мјан Сојузса став пелдсјасын лыдддны законјас пыцкыс мецбурсд, коддс кдт коркд верміс лдсддны человечество—Сталінскдј Конституціја—мі должендс тдд вылд ускддны мдд документ, коддс гјждма 19 во сажын, 1918 васа јанварын, мдд епохаса документ,—ужалысјаслдн правајаслыс Ленинскдј декларација, коді індыліс сдмын социализм стрдітан мог.

Социализм мјан странаын победітис.

Р. Землячка.

Крoвaвoј вoскрeсeнe

Војна Россіјалдн Јаноні-јакд (1904 воын) ндшта јонжыка кыпддіс народлыс недовольство царскдј стројен. Петербургын да Пуцілвскдј заводын 1905 во-са јанвар тдысын заводітчыс стачка регыд быд-міс всеобшщдјд.

Царскдј охранкалдн агент пон Гапон уговорітис работдјјас массалыс тдд-чана лыд устроітны шест-віе цар дінд да сетны сылы петиціја. Сетчд работдј-јас гјжисны: „Мі—шудтдм-јас, поруганндј рабјас, мі лычкдмадс деспотізмдн да проізволдн...“

Большевікјас доказыва-тісны работдјјаслы, мыј колд не корны царлыс дор-јдм, а вооруженндј вос-станіедн свергнтісны само-державіедс. Отговорітны работдјјасдс шествіеыс ез удајтчы. Большевікјас влі-јаніе улын работдјјас су-јисны петиціја торја полі-тческдј требованіејас ам-ністіја, общественндј сво-бодa, 8 часа работдј лун јылыс да мукдддс.

1905 вoса јанвар 9 (22) лунд работдјјас вдрісны дворцовдј площад вылд. Ныколај Крoвaвoј щдктис лылыны мірндј дружіетдм

работдјјасдс. Сурсјасдн вїд-мајас да ранітдмјас—та-щдмдс вліны ітојасыс „Крoвaвoј вoскрeсeнe-лдн“. Тајд жд лунса рыт-ын Петербургса работдјјас сувтісны вооруженндј тышд царскдј војскајаскдд.

9-дд јанвар всколыхнітис став странадс.

„...Колоссалндј народндј массајаслдн політческдј сознаніед да революціонндј тышд тајд пробужденіе-ын і заклучајтчд історі-ческдј тддчавлуныс 1905 вoса јанвар 22-дд лун-лдн“. (Ленин).

Јанвар 9-дд лун

Јдз гылалісны кыкдн, ку-јімдн, пуксісны му вылд, кутчылісны кындмјасас, котыртісны кытчкд чоті-тырјі, кыссісны лым вывті, і быдлаын лым вылас тдд-чисны јона гдрд пјатнајас. Најд паскалісны, руалісны, кыскісны ас дінаныс сін-јастд...

Јдз чукдр вешјіс дбрывв, здук кеждс сувтіс, кынміс, і друг кыліс уна со гдлдс-јаслдн дікдј, сдлмтд вун-дыс гордддм. Сјд чужіс да кутіс візувтны сьндді

помтдм, дрбжжітыс кымд-рдн.

Јурјасдс копыртдмдн, јдз группасдн ускддчисны воцд чукдртны кулдмајасдс да ранітчдмјасдс. Раніт-чдмјас сіз-жд горзісны, грдзітисны кулакјасдн, став чуждмјасыс друг лоіны мдд ногадс, і став сінјасын дпрдаліс мыјкд пдшті бе-зумндј. Паника... ез вдв. Влі ужас, сотыс, кызі кд-зыд кдрт, сјд кынтис сд-лдмјас, топддіс туша да заставлајтис паскыда вoс-

тдм сінјасдн візддны вїр вылд, коді сојіс лымсд, вїрбс чуждмјас, кіјас, пас-кдмјас вылд, шојјас вылд, кодјас вліны повзддлана спокојндјдс ловјајаслдн тре-вожндј суегаын.

Влі једкдј возмушцені-е, шогсан вынтдм лок, уна растер'анност да уна вбр-зытдм сінјас, скдрыс ле-здм сінкымјас, чорыда ка-быртдм кулакјас, судорож-ндј жестјас да резкдј кыв-јас.

М. Гор'кіј.

ВКП(б)-лыс Історіја велддысјаслы отсдг вылд

В. І. Лениндн „Что делать?“ уж јылыс

ВКП(б)-лдн Історіјаыс петкддлб, мыј історіјаын некор котыртычыс політ-ческдј группас пвссыс ні дтдс ез вдвсешдм тыр-мана дастдма кызі болше-вістскдј группадс сы кежд-лб, медым оформітчыны партијад. Тајд влі марк-сізмлдн унасікасврајаскдд — „економістјаскдд“, мен-шевікјаскдд, троцкістјас-кдд, отзовістјаскдд, став мас-та да рдма ідеалістјаскдд тышын марксістскдј ро-вуціонндј партијадс куц-кадса да великдј історі-ческдј дастдм.

Тајд лдсддчан ужас ос-новндј да решајущдј рол-ворсісны Ленинлдн вел уна зев гырыс трудјас. Ленинлдн кнґа „Что делать?“ влі болшевістскдј партијадс ідеологіја боксан дастдм-дн.

* * *

„Что делать?“ кнґаын Ленин мецвоцзачыс между-народндј социализм історі-јаын вужвыјдныс ердддіс оп-портунізмлыс ідејндј істок-јасдс, кыпддіс революціон-ндј теоріјалыс, работдј двіженіеын сознательност-лыс тддчавлуныс, петкддліс партијалыс рол работдј классы. Сјд кнґаас Ле-нїн јарјугыда подулаліс, мыј марксістскдј партија ем работдј двіженіе соци-ализмкдд јїтдм да пыдысан разрабодатјтис тајд парти-ја-лыс ідеологіческдј подув-јасдс. Став проблемајас-ыс, коддс разрабодатјтдма, развітдма Лениндн „Что делать?“ кнґаын, лоіны болшевістскдј партија іде-ологіја подулыс.

Мбвп сы јылыс, медым гјжны тајд ужсд, Ленин-лдн чужі 1901 во заводіт-чїгдн, кор сјд сїбірскдј ссылкаын кујім во олдм дбрын муніс заграницад да котыртіс сені „Искра“ га-зетлыс петдм. Та јылыс Владимир Ілјич гїжліс „С чего начать?“ статтаын, коддс печатајтдма „Искра“-ын 1901 вoса мај тдысын.

1901-дд вoса арын Ле-нїн заводітис гїжны „Что делать?“ да помаліс сјдс 1902-дд вoса феврал тд-лысын. Сјд-жд вoас март тдысын сјдс влі лездма торја издавїедн Штутгар-тын сїтцлдн социал-демо-кратіческдј іздательствоын.

„Что делать?“ проізде-ніе влі мбвпштдма, гї-ждма да јдзбддма, кор россіјаса работдј класс влі кыпддчд царізмлыс па-ныд революціонндј тыш-вылд, кор влі кылдны-нн бушков воцыввса гымлдн шыјасыс. Політческдј стач-кајаслдн грандіозндј гы шымыртис став странадс. Паскалд влі помешікјас-лы паныд крестанскдј дві-женіе. Россіјаын влі ма-тысмд революціја.

Революціонндј двіженіе кыптдмлдн тајд условіе-јасас работдј двіженіеын буржуазїалдн агентура—

„економістјас“ бостчыліс-ны дезорганизујтны да рас-строітны работдј классдс, заразітны сјдс буржуазндј ідеологіјадн да подчїнітны сјдс буржуазїалыс.

Пресловутдј лозунг „крї-тїкалдн свобода“ улд вет-тысдмдн, работдј классдс дорјсјасдн аснысд лыце-мернд јавітдмдн, „еконо-містјас“ кыскдны влі ра-ботдј класслыс революці-онндј двіженіесд нурд, нај-д кдсїсны јїжтыны рабо-тдјјаслы махровдј оппор-тунізмлыс ідеологіја.

Могыс влі сыын, медым чорыд тышын дорјыны про-летаріатлыс классовдј са-мостојательностдс, дорны работдј класслыс політ-ческдј партија, сформірујт-ны сылыс ідејндј да орга-нізационндј прїнципјасдс.

„Економістјаслдн“ став оппортуністіческдј філосо-фіја вылд і ускддчис Вла-дїмїр Ілјич Ленин „Что де-лать?“ аслас ужын.

Россіјаын „економізм“ петкддчдмлыс помкајасдс ердддмдн, Ленин „Что делать?“ кнґгалдн мецвоц-зача главаас-жд петкддліс, мыј „економізм“ Россіјаын абу случајндј јавленіе. Пролетаріат пвсд бур-жуазндј ідеологіја пыртыс-јасдн лобдн, „економіст-јаслдн“ вліны рытыввыс јевропаса социал-демокра-тїческдј партијајасын асла-ныс другјас—седмд реві-зїоністјас, кызі Бернштейн, Мілјеран да мукд. Оппор-туністіческдј теченіе, коді укрепітчис Рытыввылын, јав-ітис прелетаріатлдн конеч-ндј цел јылыс, классовдј тыш јылыс, вооруженндј восстаніе да пролетаріат-лдн дїктатура јылыс марк-сізмлыс велдддмдс несос-тојательндј да пропове-дујтис лібералндј буржуа-зіја да работдј класс ко-стын классовдј мїр.

Со мыј всна Ленинлдн „економістјаслы“ паныд тыш влі сјд-жд кадд і международндј оппорту-нізмлы паныд тышын.

„Економістјаслыс“ оппор-туністіческдј прїродасд ердддмдн, Ленин пыдысан да некоддн вентдма разра-бодатјтис работдј двіженіе-ын стїхіјност да сознате-лност соотгношеніеыс проб-лема. Сјд петкддліс, мыј работдј двіженіеын стїхі-ондј процесс воспевајтдмдн, „економістјас“ отрицајтліс-ны партијалыс тддчавлуны, сјд стїхіондј процесс ві-зддыс да пассївндј регіс-тратор ролдз вадддмдн, а тајд абу мыјкд мддтор, кызі хвостізм да партијадс стїхіондј процесс „бджд“ пдртдм. „Економістјаслдн“ проповед нудділіс збылыс-сд партијадс вїрбддмдн, про-летаріатдс дружіетдг се-щдм враг воцын колдмд, кызі царізм да буржуазїја, кодјас вооружітдмадс ра-ботдј двіженіелы паныд тыш став средствојаснас.

(Вечд лоб-ва).

Родина төждысө бур ужалысјас вөсна

Большевикскөј партија да Советскөј правительство быд лун төждысөны ужалыс јөзлыс положеније бурмөдөм вөсна. Најө асланыс 1938 вося нојабр 15-өд лунса шубмөн вөрын ужалысјаслы установитисны ужыс мынтысөм куза уждонлыс выл расценкајас, код јөткыштис вөрын став ужалысјасөс стахановскөј движеніјелөн выл показателјас шедөдөм вылө да нөшта вылөжык кыпөдис налыс уж производительностсө.

Кипіјевоса вөрпункт паста 1938 вося нојабр 1-өј лунсан 1939 вося јанвар 1-өј лундз 10 рабочөј тыртисны 60 нормаөн, 2 рабочөј—80 нормаөн. 80 норма тыртысјас — вөр фронт вывса пөрдөчыс—стахановецјас Чупров Леонтиј Семјонович да Чупров Степан Митрофанович, кодјас тајө вося сезонны көсјысисны страналы сетны 2000 кубометрөн бур качества экспортнөј вөр.

С. М. Чупров сөмын сезонно-преміалнөј набавка бөстө 611 шајт 56 ур. Талыс кыңі сјө бөстө лунса нормајас вывті тыртисны прогрессивнөј набавкајас — 361 шајт 71 ур да основнөј уждон 747 шајт 71 ур. Чупров јорт кык төлыс чөж (нојабр, декабр) ужаломыс ставсө бөстис 1720 шајт. Чупров Леонтиј Семјонович тајө жө ужалан кадколостөн бөстис уждон 1492 шајт 61 ур.

Көваса вөрпункт паста, кодјас тыртисны кык төлысөн 40 нормаыс вылөжык—10 морт, Ухтаса вөрпункт паста—2 морт. Но колө шуны, мыј Ухтаса вөрпункт паста 40 норма вывті тыртысјас не сөмын кык морт, а унжык. Тајө получајтчө сөмын сы серті, мыј торја вөрпункт паста да вөрпункт паста ве с к ö д л ы с ј а с ужалөны вывті неповоротлывөја,

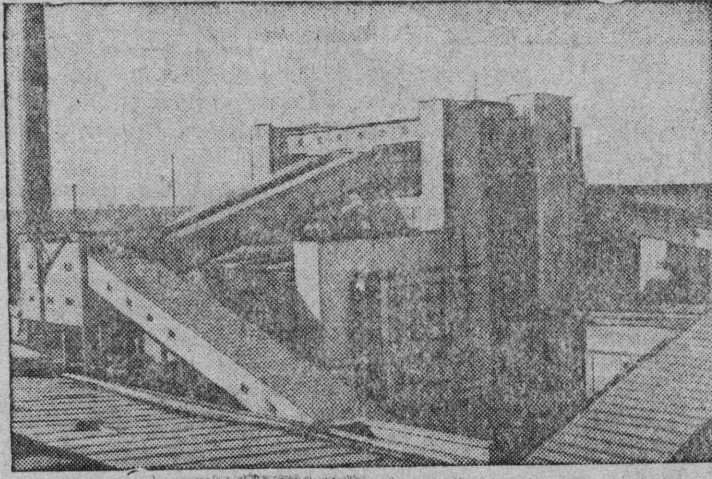
халатнөја, зев еша ужалөны бур ужалысјаскөд да омөла довјалөны налыс стахановскөј уж. Бөстны көт пример вылө „Онан јол“ вөрчастокөс. Тајө участокас лыддысө 20 стахановец—пөрдөчысјас да кыскасысјас. Но сені вөрчастокөн вескөдлыс өнөзна абу төдмалөма кымын норма тыртисны торја стахановецјас нојабр да декабр төлысјасөн. Јанвар 1-өј лун кежлө тајө вөрчастокас десатник-пријомшичк мыж вөсна рабочөчјаслыс ез вөв примітөма 900 кубометр вөр. Тащөм примерјасыс имөйтөны места і мукөд вөрчастокјасын. На пример, „Ыжыд јаг“ вөрчастокыс десатник—пријомшичк Мисарин Александр уж вылө петө 11 часын, кор рабочөјјас ужалөны-нин некымын часјасөн. „Вад керка дор“ вөрчастокыс десатник-пријомшичк Терентјев Арсеніј вежонјасөн оз волю вөрчастокөд, пјанствујтө гортас. А Ухта да Кипіјево вөрпунктјасса вескөдлысјас тащөм сама јөзыс вылө оз принімајтны некущөм мера, зев нөжлө перестраивајтөны выл нөг рабочөјјаслыс учот да расчот вөчөм.

Талыс тыдалө, мыј торја вөрчастокјасыс десатник-пријомшичкјас да заведушөјјас асланыс расхлабанностөн да чивовническөј отношөніеөн асныс тормөзитөны тајө делдын, ез појмитны ВКП(б) ЦК да СНК постановленіјелыс став жуждасө.

Вөрын став ужалыслыс ужсө колө учытајтны точнөја, аскадө примітны налыс уж, бырөдны вөрчастокјасыс имөйтчыс тырмытөмторјас, быд лун ужавны стахановецјаслөн выл кадрјаскөд—подувја мог вөрчастокјасса заведушөјјаслөн да десатникјаслөн.

К. Рочев

Орскын (Оренбургскөј област) помасө Јужно-Уралскөј никелевөј комбинатөс стрөйтөм.

СНИМОК ВЫЛЫН: Комбинатса ситернөј фабрикалөн общөј вөд.

М. Ципориналөн фото

Вјуро-көше ТАСС

Гөтөвитчөны Поселковөј Советө бөрјысиг кежлө

Ыжыд кыпыдлунөн Чибјуса ужалыс јөз вөстрөитисны Чибјуса населеннөј пунктөс рабочөј поселок категория лыдө өтнеситөм јылыс РСФСР-са да Комі АССР-са Верховнөј Совет Президиумлыс указ.

Онө мундө деятелнөј подготовка Поселковөј Советө бөрјысиг кежлө. Избирательнөј кампаніје куза ужалө 180 агитатор да бесөчк. Агитационно-массовөј ужөн шымыртөма 2350 бөрјысысөс. Бөрјысөм вөзвывса

собранијејас вылын бөрјысысјасөс паскыда төдмөдөнны Поселковөј Советө депутатө кандидатјасөн вывөинөтөм јөзөн.

Предпријатіјејасын да учрежденіјејасын рабочөјјас да служашөјјас кутчысисны бөрјысөм вөзвывса социалистическөј ордысөмд. Уна предпријатіјеыс да учрежденіјеыс рабочөјјас да служашөјјас петкөдлөнны ужалыс вылын показателјас да образцовөј дисциплина.

100 прөцент вылө мынтисны култсбор

Көдва сиктса, Коминтернөма колхозса колхозникјас М. А. Семјашкин, А. И. Сметанин да К. А. Семјашкин јортјас сроқысөз, јанвар 12-өд лун кежлө, мынтисны 100 прөцент вылө култсбор.

Најө корөны ас бөрсө

ныс вөтчыны район паста став гражданаөс сроқысөз да 100 прөцент вылө мынтыны култсбор, медым мијан район петис Комі АССР паста медвозса радјасө објазательнөј платожјас мынтөм куза.

П. Сметанин.

Испанскөј мјатежнөкјас тыл- ын

Мјатежнөкјасөн бөстөм испаніјаса районјасын положенијеыс быд лун омөлтчө. Магазинјасын да лавкајасын исчезајтөны первөј неөбходимоста товарјас. Нан лөис роскош предметөн. Вөвлытөма гөлмөм сјө-жө наблудајтчө Мајорка ді вылын. Мајоркаса ужалыс јөзөс терроризирүјтөма рабочөјјасөс уна лыда лылөмјасөн, кодјас өтказывајтчөны суткөдөн ужавны 12 час.

Вөзвыв Испаніјаыс пышјысјас кывјас серті, мјатежнөкјас да интервентјас вөалөнны ставсө, кодө колө республикалы вернөјөн. 11 төлыс кадколостөн сөмын өтө Овиједо дорса фашистскөј концентрационнөј лагерын вөлі казнитөма республиканскөј убежденіјејасыс 2497 мужчынаөс да 611 нывбабаөс.

Кывлытөм фашистскөј террор, населеніјеса ужалыс јөз слөјлөн гөллун да праватөмлун кыпөдөны всеобщөј возбужденіје испаніјаса фашистскөј зонаын.

Испаніјаса став районјасын, кодөс захватөма фашистскөј мјатежнөкјасөн да интервентјасөн, өнө дејствуйтөны партизанскөј отрядјас. Мјатежнөкјаслы да интервентјаслы панөд партизанскөј движеніје кыптөм јылыс висталөнны фашистскөј властјаслөн специальнөј приказјас. Öтө тащөм приказын фашистскөј властјас вынужденөс вөссөн признөйтны Испаніјаын фашистскөј зонаса тылын имөйтчыс „Самостөјателнөја дејствуйтыс республиканскөј отрядјасөс, кодјаслы отсалө населеніје“.

(ТАСС).

ВКП(б)-лыс Історіја велөдысјаслы өтсөг вылө

Лөнінлөн „Шаг вперед, два шага назад“ кыга јылыс

(Пом. Завөдитчөмөсө вөдөд 5 №)

II интернационалөн мөфер Каутскөј термасис роч меншевикјаслы өтсөг вылө. Ленинөн роч меншевикјаслы панөд вескөдөм би поражајтис і оппортунистјасөс II интернационалөн мукөд партијајасыс. Со мыјла Каутскөј сетис меншевикјаслы II интернационаллыс печат Ленины панөд, большевикјаслы панөд тышкасөм вылө. Не сөмын Каутскөј, но і Роза Лүксембург ускөдөчис Ленин кыгалы панөд. Меншевикјас корөм серті Лүксембург печатајтис асыс статтајас „Неуе Зејт“ газетын да „Искра“ -ын. Ленин гөжис Р. Лүксембурглы вөчакыч, но Каутскөј өткажитчис лөзны сөдн редактүрјан „Неуе Зејт“ газетын дезорганизаторјаслы да меншевикјаслы ле-

нинскөј вөчакыч.

Разнөј оппортунистическөј элементјас не өтчыд і бөрсөжык војасын выстүпајтисны большевизмөн ленинскөј организационнөј подувјаслы панөд, но пыр, кыңі і „Шаг вперед, два шага назад“ кыга петан кадколостын, оппортунистјасөс вөлі нөјтөма Ленинөн, Сталинөн, партијаөн. Ленинскөј организационнөј подувјас дорјөмлы да најөс вөзө развивајтөмлы сөдма Сталин јортлөн ужјас: „Об основах ленинизма“, „К вопросам ленинизма“ да мукөд.

Ленин виставлис, мыј сөмын велөкөлепнөј организација условіје дырји мијан моральнөј вын вермас пөрны материалөј вынө. Тајө кывјасыс оправдајтисны

тырвыјө да зоннас мијан большевикскөј партијалөн став уна вося героическөј да славнөј тыш пример вылын. Партијалы удајччис успешнөја тышкасны аслас великөј революционнөј целјас вөсна ставыс медвоз сјөдн, мыј сјө стрөитылис партија јылыс ленинско-сталинскөј учөніје самөдн, көрт дисциплина, централизованнөј организација самөдн, кодө обеспөчивајтис партијаса став шленјас вөлөлыс өтүвјалун да дејствіјејаслыс өтүвјалун революционнөј тышлөн өтүвја мундөмын.

Большевизмөн организационнөј принципјас вөсна тыш торја төдчанлун кутис сјө кадколостын, кор большевикјаслөн партија сувтис власт бердө. Төдсаде уна лыда фактјас, кыңі буржуазјалөн подлөј агентјас, провокаторјас, шпionјас, кодјас сүјсисны партијнөј радјасө, не өтчыд зиллисны кистны Ленин—Сталин партијалыс өтүвјалун да монолитност. Налөн гуса

мөвпыс вөлі определөннөј: слабмөдны, нарушитны странаын партијалыс вескөдлана роль, расстроитны партијнөј радјас, отсавны буржуазјалы мијан странаын капитализм реставрирүјтөмын. Но став тајө зилөмјасыс ердөдавсылисны да вужсаныс өрдөдавсылисны партијаөн.

Сталин јорт чорыд тышын дорјис да озырмөдис большевизмлыс организационнөј подувјас, мөритчытөг өрдөлис буржуазјалөн быдсөкас прөхвөстөніјаслыс — троцкистјаслыс, зинөвевецјаслыс, бухаринецјаслыс, рывөвецјаслыс весіг медса поснө зилөмјасөс слабмөдны большевикјаслыс партијасө. Великөј Сталин вескөдлөм улын партија успешнөја весавөс быд сөкас провокаторјасыс, иностранныј разведкајаслөн быдсөкас шпionјасыс да агентјасыс, лөі нөшта јонжыка топөдчөмаөн, нөшта јонжыкөн да монолитнөј-жыкөн, ужалыс јөзлөн миллионнөј массајаскөд нөш-

та јонжыка јитчөмаөн. Тајөс јарјугыда вөлі демонстрирүјтөма Верховнөј Советјасө бөрјысөмјас вылын, кор став уна националнөј Советскөј народ өтүвја порывын гөлөсујтис беспартијнөјјаслөн да коммунистјаслөн сталинскөј блок вөсна.

Ыжыдөс мијан советскөј народлөн морально-политическөј өтүвјалуныс да сылөн большевикјас партија гөдөр да великөј вожд, учөтел да став ужалыс јөзлөн друг Сталин јорт гөдөр топөдчөмыс.

Став тајө победајасас, социализмөн став успешјасас вывті ыжыд төдчанлун кутис партија јылыс Ленинлөн велөдөм, кодлыс подувјасөс вөлі пуктөма „Шаг вперед, два шага назад“ ленинскөј ужын.

М. ШМидт.

Отв. редакторөс вежысө
— Н. Филіппов.